

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 19INF00031

Datum advies: 26 februari 2019	Onderwerp: prestatieafspraken en visie Openbare Bibliotheek Gelderland Zuid (OBGZ)
Kennis nemen van: De manier waarop wij uw raad willen betrekken bij de prestatieafspraken met OBGZ en de (uitvoering van de) visie op het bibliotheekwerk in Overbetuwe	
Status advies: openbaar	Argument: (indien niet openbaar)
Portefeuillehouder: D.E.W. Horsthuis	Datum b&w-vergadering: 26 februari 2019
Bijlagen:	

Kennis nemen van:

De manier waarop wij uw raad willen betrekken bij de prestatieafspraken met OBGZ en de (uitvoering van de) visie op het bibliotheekwerk in Overbetuwe

Inleiding

Op 6 november nam uw raad een motie aan (M-7 corsa nr. 18mo067) waarin u het college verzocht om aan te geven hoe de raad haar kaderstellende en controlerende rol kan vervullen bij het vertalen van de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. En uw raad ook te informeren over wat u kunt leren van de praktijk in Nijmegen en Rivierland.

Prestatieafspraken

Voor 2018 zijn prestatieafspraken in de beschikking met OBGZ opgenomen. In de bijlage bij dit memo vindt u de geleverde prestaties door OBGZ en een schriftelijke toelichting van OBGZ hierop.

Exploitatietekort

Zoals bekend kampt OBGZ al enkele jaren met een exploitatietekort. In de begroting voor 2019 is dit tekort van €58.550,- zichtbaar gemaakt. Dit tekort werkt remmend op uitbreiding van dienstverlening en uitvoering van de toekomstvisie. De afgelopen maanden hebben op bestuurlijk niveau daarom gesprekken plaatsgevonden over een sluitende exploitatie. Omdat voorsnog geen zicht is op structurele budgetverhoging is onderzocht welke mogelijkheden er zijn tot verlaging van de kosten. In Heteren is een ruime bibliotheek in de Brede School De Vogeltuyn gehuisvest. De huur hiervoor is substantieel hoger dan de tarievenverordening voor monofunctioneel gebruik rekent. Voor de resterende looptijd van de huurovereenkomst (oktober 2020) passen wij de huurprijs aan conform de tarievenverordening. In haar plan van aanpak stelt OBGZ voor om ook de oppervlakte te halveren. De bibliotheek wordt dan een (zelf)servicpunt met ruimere openingstijden en 4 uur per week professionele ondersteuning,

een kleinere collectie, 1 catalogus pc, 1 publieks pc, een selfservice terminal en reserveringskast. De primaire functie van de vestiging verandert van ontmoeten en fysieke collectie naar afhalen van reserveringen. De besparing in huurkosten voor OBGZ bedraagt ongeveer 35.000 euro. Door lagere personeelskosten bespaart OBGZ ongeveer 15.000 euro. Hiermee realiseren gemeente en OBGZ een sluitende begroting voor de bibliotheek in Overbetuwe. Wij rapporteren hierover ook in de eerste tussenrapportage

Met bovenstaande maatregelen ontstaat een nieuwe uitgangssituatie voor het bibliotheekwerk in Overbetuwe. Vanuit deze nieuwe uitgangssituatie wil de Bibliotheek Gelderland Zuid met de gemeente bouwen aan het bibliotheekwerk voor de toekomst. De bibliotheek volgt met interesse de ontwikkelingen van het Centrumplan Heteren, de Wanmolen in Zetten en een eventuele multifunctionele accommodatie in Elst. Als grote (gesubsidieerde) culturele én maatschappelijke instelling ziet de bibliotheek het als haar verantwoordelijkheid om in deze ontwikkelingen toegevoegde waarde te bieden, zeker waar het de samenwerking met maatschappelijke en culturele partners kan bevorderen en een 'public third place' tot gevolg kan hebben: de publieke woonkamer waar ontmoeting, ontwikkeling en participatie plaatsvinden.

Bibliotheek Nijmegen

Nijmegen verstrekt momenteel een meerjarensubsidie (2016-2019) aan OBGZ en koppelt hieraan per wettelijke functie die de bibliotheek moet vervullen om in aanmerking te komen voor certificering een set activiteiten, beoogde doelgroepen en prestaties. Overbetuwe heeft haar prestatieafspraken voor OBGZ op eenzelfde manier opgesteld.

Bibliotheek Rivierenland

Bibliotheek Rivierenland verzorgt het bibliotheekwerk in de gemeenten Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel. Bibliotheek en gemeenten hebben overkoepelende afspraken over de dienstverlening, minimumsubsidie per inwoner en kwaliteit vastgelegd in een meerjarenconvenant. Er is voor het nieuwe convenant gezocht naar mogelijkheden om het basispakket van de bibliotheek te verkleinen en de keuzemogelijkheden te vergroten. Het nieuwe convenant loopt van 2019 tot en met 2022. Voordeel hiervan is de grotere beleidsvrijheid voor gemeenten in het afnemen van programma's en trajecten. Nadeel is dat de synergie van een gedeelde bibliotheekvoorziening wordt aangetast en losse programma's daarmee duurder worden.

Regio overleg OBGZ

Deelnemende gemeenten zien voordelen van het maken van gezamenlijke afspraken met OBGZ. De gemeenten Beuningen, Berg en Dal, Overbetuwe, Lingewaard, Heumen en Nijmegen subsidiëren allen het bibliotheekwerk dat wordt verzorgd door de Bibliotheek Gelderland Zuid. Door bestuurders is de wens uitgesproken om de relatie op een aantal vlakken te harmoniseren. Deze harmonisatie heeft tot doel beter gebruik te maken van de voordelen die een gezamenlijke bibliotheekorganisatie de gemeenten biedt en de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening voor de inwoners van het werkgebied te waarborgen.

De harmonisatie moet leiden tot duidelijke, overeenkomstige afspraken over kaders, dienstverlening en subsidiëring, die recht doen aan de samenwerking tussen de gemeenten. Hierbij moet de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd worden door financiële en bedrijfsmatige stabiliteit met ruimte voor innovatie. Er moet tevens ruimte blijven bestaan voor *couleur locale* per gemeente.

Op 23 mei 2018 is in ambtelijk overleg tussen OBGZ en haar subsidiërende gemeenten gesproken over harmonisatie van een aantal beleidsafspraken. De gemeenten hebben de Bibliotheek Gelderland Zuid gevraagd om een voorstel te doen voor concrete afspraken die een

haalbare, concrete eerste stap vormen in het harmonisatieproces. Deze voorstellen leiden bestuurlijke besluitvorming in.

Dilemma's hierbij zijn:

- Hoe om te gaan met overschotten en tekorten, algemene reserve en bestemmingsreserves?
- Waar vinden we de balans tussen harmonisatie en lokale beleidsvrijheid?
- Wat wordt de looptijd van een meerjaarlijkse overeenkomst en wanneer gaat deze in?

Op dit moment vormt de bibliotheek haar strategisch beleid voor de komende jaren. Op basis van dat beleid voert zij graag het gesprek met de gemeente over de bestaande visie op bibliotheekwerk in Overbetuwe, het gevraagde prestatieniveau en de wijze waarop en de voorwaarden waaronder hieraan op verantwoorde wijze invulling gegeven kan worden.

In gesprek met uw raad

Wij stellen daarom voor dit gesprek te arrangeren via een tweetal bijeenkomsten. Eerst een informatiebijeenkomst tijdens welke OBGZ u informeert over haar werkzaamheden en activiteiten. Vervolgens een rondetafelgesprek waarin u in gesprek kunt met OBGZ om kaders en randvoorwaarden voor het bibliotheekwerk te bepalen. Voor beide bijeenkomsten zijn agenderingsverzoeken aan het presidium gedaan. Wij stellen daarin voor om de informatiebijeenkomst op 2 april te houden en het rondetafelgesprek op 7 mei. Eventuele besluitvorming bereiden wij daarna voor zodat u na de zomer een besluit kunt nemen.

Behandelend adviseur voor technische vragen: E.M. Stegenga, tel.: 14 0481, email: e.stegenga@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

drs. A.S.F. van Asseldonk